

Sveučilišna knjižnica u Splitu
Ruđera Boškovića 31
HR – 21000 Split
Tel.: 021/434 800 * Fax.: 021/434 801
E-mail: svkst@svkst.hr * <http://www.svkst.unist.hr/>
OIB: 40099344720 IBAN: HR7824070001100578497

KLASA: 612-04/20-01/327
URBROJ: 2181-121-01-20-01
Split, 20. svibnja 2020.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
U ZAGREBU
dr. sc. Aleksandra Pikić, knjiž. savjetnica
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4, p.p. 550
10000 Zagreb, Hrvatska

PREDMET: Analiza knjižnica u sustavu sveučilišne matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu za 2019. godinu prema podacima iz Sustava statističkih podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Poštovana,

dostavljamo Analizu knjižnica u sustavu matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu za 2019. godinu prema podacima iz Sustava statističkih podataka Nacionalne i Sveučilišne knjižnice u Zagrebu prema metodologiji i ispisima statističkih podataka koje smo zaprimili od Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

S poštovanjem,

Ravnateljica:

Mirta Matošić, viša knjižničarka

U privitku:

- Analiza knjižnica u sustavu sveučilišne matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu za 2019. godinu prema podacima iz Sustava statističkih podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

KLASA: 612-04/20-01/327
URBROJ: 2181-121-01-20-01

Analiza knjižnica u sustavu sveučilišne matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu za 2019. godinu prema podacima iz Sustava statističkih podataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

Split, 18.05.2020.

Sveučilišna knjižnica u Splitu obavlja matičnu djelatnost za visokoškolske i specijalne knjižnice na području Zadarske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Dubrovačko-neretvanske županije te ima administratorsku ulogu u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica za sveukupno 63 knjižnica (1 sveučilišna, 12 visokoškolskih od kojih jedna ima status „neaktivna“, 4 visokoškolske izvan sustava Sveučilišta, od kojih jedna ima status “neaktivna” te 46 specijalnih knjižnice od kojih 22 ima status „neaktivne“ zbirke ili knjižnice).

1. Sustav sveučilišne matične djelatnosti – obuhvat

Ukupan broj knjižnica u sustavu Sveučilišne matične knjižnice u Splitu:

Daje se ukupan broj knjižnica prema vrsti:

- Broj knjižnica u knjižničnom sustavu određenog sveučilišta
- Broj knjižnica visokih učilišta izvan knjižničnog sustava sveučilišta: broj javnih i broj privatnih.
- Broj specijalnih knjižnica
- Specijalne knjižnice i knjižnice visokih učilišta (javne i privatne) izvan sveučilišnog knjižničnog sustava

Tablični prikazi:

Tablica 1. Visokoškolske i specijalne knjižnice (administrativne jedinice¹) u 2019. godini

Županije RH	Visokoškolske knjižnice	Specijalne knjižnice	Ukupno
Zadarska	0	10	10
Šibensko-kninska	2	4	7
Dubrovačko-neretvanska	0	10	10
Splitsko-dalmatinska	14+1	22	36+1
Ukupno	16	46	62+1

Tablica 2. Visokoškolske knjižnice (administrativne jedinice) prema vrsti visokog učilišta matične ustanove i županijama u 2019. godini

Županije	UNI		Veleučilišta		Visoke škole		Ukupno		Sveukupno
	Javne	Privatne	Javne	Privatne	Javne	Privatne	Javne	Privatne	
Splitsko-dalmatinska	13	0	0	0	0	2	13	2	15
Dubrovačko-neretvanska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Šibensko-kninska	0	0	2	0	0	0	2	0	2
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	13	0	2	0	0	2	15	2	17

¹ Administrativna jedinica označava knjižnicu kao jedinstvenu upravnu jedinicu. Npr. Knjižnica Učiteljskog fakulteta je jedna administrativna jedinica koja djeluje u svojoj središnjici u Zagrebu i podružnicama, odnosno ograncima u Petrinji i Čakovcu.

U Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica podatke je upisalo 38 knjižnica u sustavu matičnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu s područja Zadarske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Dubrovačko-neretvanske županije.

U sustavu Sveučilišta u Splitu djeluje 1 sveučilišna i 12 visokoškolskih knjižnica:

- Sveučilišna knjižnica u Splitu
- Knjižnica Ekonomskog fakulteta
- Knjižnica Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije
- Knjižnica Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje
- Knjižnica Filozofskog fakulteta
- Knjižnica Kineziološkog fakulteta
- Knjižnica Prirodoslovno-matematičkog fakulteta
- Knjižnica Kemijsko-tehnološkog fakulteta
- Knjižnica Katoličkog-bogoslovnog fakulteta
- Knjižnica Medicinskog fakulteta
- Knjižnica Pravnog fakulteta
- Knjižnica Pomorskog fakulteta
- Knjižnica Umjetničke akademije

Sveučilišna knjižnica u Splitu pruža knjižnične usluge 4 sveučilišnim Odjelima:

- Sveučilišni odjel za studije mora
- Sveučilišni odjel za forenzične znanosti
- Sveučilišni odjel za stručne studije
- Sveučilišni odjel zdravstvenih studija

Sve navedene knjižnice su prema vlasništvu javne i upisane su u Upisnik knjižnica.

Izvan Sveučilišta u Splitu upisane su 4 knjižnice (2 veleučilišta, Knin i Šibenik) te 2 knjižnice privatnih škola (Visoka škola za inspeksijski i kadrovski menadžment i Visoka privatna škola Tv akademije), ali samo 1 knjižnica visoke privatne škole je aktivna. Druga je predložena za brisanje iz Sustava.

Visoka privatna škola Tv akademija ima u svom Statutu knjižničnu djelatnost, ali u 2018. godini programi te škole nisu dobili dopusnicu za rad pa knjižnica ima status "neaktivna". Kako ovaj status nisu uspjeli aktivirati ni u 2019. godini predlažem brisanje iz Sustava statističkih podataka o knjižnicama.

Knjižnica *Veleučilišta u Šibeniku* je u 2019. godini promijenila status u „aktivna“, a tijekom rujna 2020. planirano je preseljenje u nove prostore.

Tablica 3. Visoka učilišta koja nemaju knjižnicu prema osnivaču i županijama u 2019. godini

Županije	Javne ustanove	Privatne ustanove	Ukupno
Šibensko-kninska	1	0	1
Ukupno	1	0	1

U sklopu matične djelatnosti je i *Veleučilište „Marko Marulić“* u Kninu (Šibensko-kninska županija) koje ima ugovor s Gradskom knjižnicom u Kninu, ali i namjeru sređivanja prostora vlastite knjižnice. Obilazak ove knjižnice je planiran za 2020. godinu.

2. Sveučilišni knjižnični sustav i knjižnice izvan sveučilišta

2.1. USLUGE I KORIŠTENJE

Tablica 4. Broj korisnika visokoškolskih knjižnica prema kategoriji i vrsti knjižnica

Knjižnice u visokim učilištima	Aktivni posuđivači	Aktivni korisnici			
		Ukupno	Zaposlenici	Studenti	Vanjski korisnici
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	7.092	17.541	1.611	15.930	947
SVKST	1.238	7.635	56	7.208	371
Veleučilišta	360	360	168	8.198	1
Visoke škole	71	71	13	56	2
Ukupno	8.761	25.454	1.704	31.296	1.321

Podaci o aktivnim posuđivačima preuzeti su iz knjižničnih programa CROLIST i Metel ovisno kojim programom se knjižnica služi, ali pojedine knjižnice su vodile i manualnu evidenciju.

Tablica 5. Broj usluga prema vrsti knjižnica

Vrsta knjižnice	Posudbe	Međuknji. posudba	Posjete*	Radionice	Polaznici radionica	Preuzete jedinice ²
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	50.826	587	3.297	40	791	0
SVKST	8.241	474	719.509	16	311	57.317
Veleučilišta	4800	0	800	0	0	0
Visoke škole	166	0	476	0	0	0
Ukupno	64.033	1.061	722.806	56	1.102	57.317

Sva preuzimanja elektroničkih izvora upisala je Sveučilišna knjižnica u Splitu, a visokoškolske knjižnice su upisale podatke za one elektroničke izvore za koje sami plaćaju pretplatu. Razlog tomu je nemogućnost dobivanja statističkih podataka od predstavnika baza podataka za svaku pojedinu sastavnicu.

*Posjete - upisan je ukupan broj virtualnih i fizičkih posjeta.

2.2. FOND

Tablica 6. Fond prema vrsti građe i prema vrsti visokih učilišta

Knjižnice u visokim učilištima	Knjige		Časopisi	Ocjenski radovi*	Ostala građa ³	Ukupno
	Ukupno	Od toga u otvorenom pristupu				
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	211.359	97.224	70.273	18.166	22.400	419.422
SVKST	412.212	12.858	75.094	6.485	64.754	571.403
Veleučilišta	3.044	2.800	132	64	0	6.040
Visoke škole	1.715	1.715	200	120	268	4.018
Ukupno	628.330	114.597	145.699	24.835	87.422	1.000.883

*Tiskani ocjenski radovi.

**Ostala građa (novine, AV građa, e-građa na prijenosnim medijima, ostala građa)

Sve knjižnice su u Sustav upisale građu po navedenim skupinama. Kod podatka *Knjige* nije bilo problema jer je uglavnom sva građa visokoškolskih knjižnica Sveučilišta u Splitu inventarizirana pa se može ustvrditi da su podaci točni.

² Za ovu stavku zbrojite sva preuzimanja na razini vašeg sveučilišta iz excelica koje je priredila Sonja Borak na http://files.nsk.hr/SMS_NSK/, a ne podatke iz Sustava (excelice koje šalje Tomislav Milković).

³ Ostala građa su sva druga građa koja nisu knjige, časopisi i ocjenski radovi.

Najviše problema je bilo kod unosa podatka *Časopisi* jer su knjižnice različito tumačile način zbrajanja „sveščića“. Također, nije jasno unosi li se ono što je inventarizirano u određenoj godini (zaostaci iz prošlih godina) ili ono što je objavljeno u određenoj godini.

Pojedine knjižnice ne čekaju „kompletiranje godišta“ već unose pojedinačne brojeve/sveščiće dok neke knjižnice čekaju s unosom pa se kod nekih zbraja u jednoj godini određeni naslov časopisa, a kod nekih u sljedećoj godini.

Također, neke su knjižnice navele manjkavost knjižničnog programa kao neadekvatnog za evidentiranje serijskih publikacija (npr. CROLIST).

Za dvije knjižnice iz objektivnih razloga će se podaci mijenjati u statističkom prikazu za 2020. godinu: *Knjižnica Filozofskog fakulteta* je krajem 2018. godine preseljena na novu lokaciju te još uvijek nema adekvatne prostore, a građa nije u cijelosti obrađena.

Knjižnica Fakulteta za elektrotehniku, strojarstvo i brodogradnju je dugo bila bez zamjene kolegice koja je duže vrijeme na bolovanju. Kako je kolegica u ovoj godini otišla u mirovinu, a nije joj se našla zamjena, ova knjižnica je u Sustavu za 2019. godinu označena kao „neaktivna“. O statusu ove knjižnice će se uskoro raspravljati, a nadam se da će Uprava fakulteta preurediti knjižnicu koja zapravo ima potencijalno najkvalitetniji prostor od svih sastavnica Sveučilišta u Splitu.

Zapošljavanjem stručne osobe riješio bi se problem aktiviranja ove knjižnice.

2.3. PRORAČUN I TROŠKOVI

Tablica 7. Troškovi nabave i edukacije prema vrsti visokog učilišta

Visoka učilišta	Troškovi nabave građe, e-izvora, uveza (kn)	Troškovi edukacije (kn)	UKUPNO
Knjižnice Sveučilišta u Splitu	781.552,70 kn	4.147,35 kn	785.700,05 kn
SVKST	150.888,00 kn	45.946,00 kn	196.834,00 kn
Veleučilišta	17.340,00 kn	0,00 kn	17.340,00 kn
Visoke škole	4.501,98 kn	0,00 kn	4.501,98 kn
Ukupno	954.282,68 kn	50.093,35 kn	1.004.376,03 kn

Sastavnice pojedinih fakulteta (Ekonomski, Pravni i Medicinski fakultet) raspolažu većim sredstvima od ostalih sastavnica.

2.4. PRISTUP I OPREMA

Tablica 8. Stanje pristupa i opreme u visokoškolskim knjižnicama prema vrsti visokog učilišta

Visoka učilišta	Tjedno radno vrijeme	Broj radnih mjesta ⁴	Broj računala za korisnike	m ²
Knjižnice sveučilišta	578	505	68	2.336
SVKST	87	490	143	3.416
Veleučilišta	40	0	0	18
Visoke škole	10	0	8	25
Ukupno	715	995	219	5.795

Prosječno radno vrijeme knjižnica je 40 sati tjedno. Neke knjižnice su otvorene samo u jutarnjim satima, a neke imaju cjelodnevno radno vrijeme.

Tablica 9. Knjižnični programi koje visokoškolske knjižnice koriste

Visoka učilišta	Aleph	Metel	Zaki	CroList	Koha	Ostalo
Knjižnice sveučilišta	0	9	0	2	0	0
SVKST	0	0	0	1	0	0
Veleučilišta	0	1	0	0	0	0
Visoke škole	0	1	0	0	0	0
Ukupno	0	11	0	3	0	0

Većina visokoškolskih knjižnica (njih 12) radi u Metel knjižničnom softveru dok je Sveučilišna knjižnica s još 2 visokoškolske knjižnice u CROLIST programu. Kad bi se u budućnosti sve knjižnice odlučile za isti knjižnični program knjižničari u visokoškolskim knjižnicama bi znatno uštedjeli vrijeme na obradu knjižnične građe te ga usmjeravali na edukaciju korisnika, bibliometrijske usluge i sl. Metel biraju zbog opcije bolje korisničke podrške te povoljnije cijene.

⁴ Broj sjedećih mjesta za korisnike.

2.5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

Tablica 10. Broj zaposlenika knjižnice prema radnom mjestu i vrsti visokog učilišta u 2019. godini

Visoka učilišta	Pom. knjiž. ⁵	Knjiž. ⁶	Dipl. knjiž. ⁷	Viši knjiž. ⁸	Knjiž. savjet. ⁹	Ukupno knjiž. osoblje ¹⁰	Ostali ¹¹	Ukupno
Sveučilište	7	1	11	2	2	35	1	59
SVKST	15	1	10	4	1	33	23	87
Veleučilišta	0	0	1	0	0	1	0	2
Visoke škole	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	22	2	22	6	3	69	24	148

Tablica 11. Broj zaposlenog osoblja knjižnice prema postignutom stručnom zvanju

Visoka učilišta	Pom. Knjiž	Knjižničar	Dipl. knjiž	Viši knjiž.	Knjiž. Savjetnik	Ukupno
Knjižnice sveučilišta	7	1	11	2	2	23
SVKST	15	1	10	4	1	31
Veleučilišta	0	0	1	0	0	1
Visoke škole	0	0	0	0	0	0
Ukupno	22	2	22	6	3	55

⁵ Pomoćni knjižničari.

⁶ Knjižničari.

⁷ Diplomirani knjižničari.

⁸ Viši knjižničari.

⁹ Knjižničarski savjetnici.

¹⁰ Zbroj stručnog knjižničarskog osoblja.

¹¹ Ostali – uključuje sistemske knjižničare i ostalo informatičko osoblje, studente, stručne suradnike, pripravnike i osobe zaposlene na projektima te administrativno osoblje, spremačice, osobe na održavanju zgrade i sl.

Tablica 12. Knjižnica prema broju zaposlenika¹²

Broj zaposlenika u knjižnicama	Sve knjižnice		Sveučilište		Veleučilišta		Visoke škole	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	14,2	1	7,7	1	100%	0	0%
2	9	64,2	9	69,2	0		0	
3	1	7,2	1	7,7	0		0	
4	1	7,2	1	7,7	0		0	
5	0	0	0	0	0		0	
6-10	0	0	0	0	0		0	
11 i više	1	7,2	1	7,7	0		0	
Ukupno	14	100%	13	100%	1	100%	0	0%

U Sveučilišnoj knjižnici u Splitu radi približno isti broj dipl. knjižničara koliko i u sve knjižnice visokih škola zajedno te 6 viših knjižničara i 3 knjižničarska savjetnika. U pojedinim visokoškolskim knjižnicama rade dva ili više diplomirana knjižničara (5 od 12 knjižnica), a u pojedinim kombinacija diplomiranih i pomoćnih knjižničara (6 od 12 knjižnica). U 1 knjižnici radi jedan dipl. knjižničar. Ako uzmemo u obzir obim poslova knjižničara u visokoškolskim knjižnicama možemo reći da je u pojedinim knjižnicama nedostatan broj (npr. knjižnica *Medicinskog fakulteta*). Tijekom 2019. godine 3 kolegice (2 dipl. knjiž. i 1 knjiž. savjetnik) odlaze u mirovinu te je na jednoj sastavnici koeficijent dodijeljen znanstveno-nastavnom osoblju što postaje praksa u knjižnicama koje imaju više od jednog zaposlenog.

Knjižničari zaposleni u knjižnicama sastavnica i Sveučilišnoj knjižnici u Splitu ne mogu izboriti veći koeficijent koji im napredovanjem pripada što nikako ne motivira mlađe generacije.

U jednoj od sastavnica je zaposlena jedna osoba na nižem stručnom radnom mjestu i zbog postojećih propisa ne može obaviti stručnu praksu unutar sustava te pristupiti polaganju stručnog ispita za diplomiranog knjižničara.

Privatna *Visoka škola za inspekcijski i kadrovski menadžment* trenutno nema zaposlenog djelatnika, ali ga ima u planu za sljedeću akademsku godinu.

Najveći postotak, 69,2% ima dvije zaposlene stručne osobe u visokoškolskoj knjižnici dok u sveučilišnoj knjižnici radi više od 11 osoba na stručnim knjižničarskim poslovima.

¹² Broj zaposlenika se dobije zbrajanjem stručnog knjižničarskog osoblja, Broj ostalog knjižničnog osoblja i Broj ostalog osoblja. Izostavljaju se volonteri i studenti.

2.6. POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Tablica 13. Pokazatelji uspješnosti za visokoškolske knjižnice

<i>Pokazatelji</i>	<i>izdvojeno</i>	<i>Najmanji</i>	<i>Najveći</i>
<i>Izvori, pristup i infrastruktura</i>	<i>SVKST</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	96%	65%	108%
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	157	7	324
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	2,40	0,6	7
<i>Korištenje</i>	<i>SVKST</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Posudbe po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0,4	0,2	11,6
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	3	0	35
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	33	0,2	42
Korisničko pohađanje knjižničnih događanja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	126	0	95
Broj korisničkih pohađanja edukacije po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	14	0	215
Postotak dosegnute ciljane populacije	6%	6%	256%
<i>Učinkovitost</i>	<i>SVKST</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Trošak po aktivnom korisniku	7.258,16	63,41	1.115,37 kn
<i>Mogućnosti i razvoj</i>	<i>SVKST</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Broj sati pohađanja predavanja formalnog obrazovanja po članu knjižničnog osoblja	4	0	25
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	-	0,4	6,2

3. Specijalne knjižnice u sustavu matične djelatnosti Sveučilišne knjižnice u Splitu

Tablica: Struktura specijalnih knjižnica prema osnivanju

Vrsta specijalne knjižnice	Javne	Privatne	Ukupno
Znanstvenih instituta	2	0	2
Bolničkih i zdravstvenih ustanova	3	0	3
Muzeja, galerija i arhiva	37	0	37
Vjerskih zajednica	0	0	0
Javnih i državnih tijela	4	0	4
Industrijskih i komercijalnih tvrtki	0	0	0
Udruga i društava	0	0	0
Ostale knjižnice	0	0	0

3.1. USLUGE I KORIŠTENJE

Tablica 14: Broj korisnika specijalnih knjižnica prema kategoriji i vrsti knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	Broj knjižnica	Aktivni posuđivači	Aktivni korisnici		
			Ukupno	Broj suradničkog i znanstvenog osoblja u matičnoj instituciji	Vanjski korisnici
Institutske	2	177	236	206	30
Muzejske	14	291	371	139	232
Arhivske	3	233	1.441	67	1.374
Vjerske zajednice	-	0	0	0	0
Bolničke	3	129	1.753	1.559	194
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0
UKUPNO	23	765	3.430	1.971	1.830

Knjižnice su odgovorile na sva pitanja, ali je bilo dosta upita za podatak *Aktivni posuđivač*. Neke knjižnice nisu upisale broj vanjskih korisnika jer nisu vodile evidenciju, a neke ih i nemaju.

Tablica 15: Broj usluga prema vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	Posudbe	Međuknji. posudba	Posjete	Radionice	Polaznici radionica	Preuzete jedinice
Institutske	480	229	4.250	0	0	3.077
Muzejske	2.768	42	3.127	0	0	50
Arhivske	667	2	1.375	0	0	120
Bolničke	365	171	55	0	0	475
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	4.280	444	8.807	0	0	3.722

Ovdje prikazan broj posudbe institutskih knjižnica je broj Instituta za oceanografiju i ribarstvo u Splitu čiju knjižnicu koriste djelatnici instituta, studenti Sveučilišta u Splitu te ostali vanjski korisnici. Knjižnicu Hidrografskog instituta uglavnom koriste djelatnici instituta. Knjižnica Kliničkog bolničkog centra u Splitu iako trenutno u fazi sređivanja na dvije lokacije redovito pruža korisnicima uslugu posudbe, a posjete će se nakon sređivanja prostora na lokacijama Firule i Križine s vremenom znatno povećati. Arhivske knjižnice u Splitu, Dubrovniku i Zadru su posjećene te je fond tražen.

3.2. FOND

Tablica 16: Fond prema vrsti građe i prema vrsti specijalne knjižnice

Vrsta specijalne knjižnice	Knjige	U otvorenom pristupu	Časopisi	Ocjenski radovi	Ostala građa	UKUPNO
Institutske	9871	4410	935	240	0	15456
Muzejske	55345	28646	38677	0	35031	157699
Arhivske	77325	642	27993	22	130	106112
Bolničke	22713	20925	7233	877	0	51748
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	165.254	54.623	74.838	1.139	35.161	331.015

Sve specijalne knjižnice čuvaju vrijedan fond. Donacijama razmjenjuju tiskanu građu (knjige i časopise). Instituti i bolnice ulažu svoja sredstva većim dijelom u časopise. Najveći problem se pojavio kod unosa časopisa te je pretpostavka da nije zbrajan na isti način. Knjižnični programi nemaju dobra rješenja za evidenciju časopisa što stvara dodatni problem.

3.3. PRORAČUN I TROŠKOVI

Tablica 17: Troškovi nabave i edukacije prema vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	Troškovi nabave građe, e-izvora, uveza (kn)	Troškovi edukacije (kn)	UKUPNO
Institutske	2.877,15	3.950,00	6.827,15
Muzejske	51.378,80	2.477,00	53.855,80
Arhivske	3.724,97	2.372,00	6.096,97
Bolničke	20.430,00	0	20.430,00
Ostale knjižnice	0	0	0
UKUPNO	78.410,92	8.799,00	87.209,92

Novčana sredstva koja se izdvajaju za specijalne knjižnice nisu velika. IZOR ima nešto veća sredstva za nabavu knjižnične građe, dok će KBC Split, nakon provedene revizije, uvida u stvarno stanje knjižnice te najavljenim sređivanjem prostora, vrlo vjerojatno povećati iznos.

Mišljenja sam da je knjižničarima potrebno osigurati edukaciju svake godine kako bi mogli i na taj način nadograđivati svoje znanje te s kolegama iz istih vrsta knjižnica razmjenjivati primjere dobre prakse.

3.4. PRISTUP I OPREMA

Tablica 18: Stanje pristupa i opreme u specijalnim knjižnicama

Visoka učilišta	Tjedno radno vrijeme	Broj radnih mjesta	Broj računala za korisnike	m ² *
Institutske	80	4	1	355(75)
Muzejske	756	22	5	864(483)
Arhivske	65	5	3	762(420)
Bolničke	120	4	4	341(113)
Ostale knjižnice	40	2	3	200(200)
UKUPNO	1061	37	16	

*Ukupan prostor i prostor za korisnike.

Prosječno tjedno radno vrijeme je 40 sati u institutima, arhivima i bolnicama. Kod muzejskih je negdje i manje, ovisno imaju li zaduženu stručnu osobu ili ne.

Tablica 19: Knjižnični programi koje koriste specijalne knjižnice

Visoka učilišta	Aleph	Metel	Zaki	CroList	Koha	Ostalo
Institutske	0	1	0	1	0	0
Muzejske	0	1	0	2	0	8
Arhivske	0	0	0	1	0	0
Bolničke	0	0	0	0	0	0
Ostale	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	0	2	0	4	0	8

U institutima se koristi i Metel i CROLIST, muzejske knjižnice uglavnom su u K++ sustavu, arhivi koriste CROLIST, a 2 knjižnice za sada nemaju nikakav sustav.

3.5. KNJIŽNIČNO OSOBLJE

Tablica 20: Broj osoblja knjižnice prema radnom mjestu i vrsti specijalnih knjižnica

Vrsta specijalne knjižnice	Pom. knjiž.	Knjiž.	Dipl. knjiž.	Viši knjiž.	Knjiž. savjet.	Ostali	Ukupno
Institutske	1	0	2	0	0	0	3
Muzejske	1	0	3	1	0	0	10
Arhivske	1	1	1	1	1	0	5
Bolničke	0	0	2	0	0	0	3
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0	2	2
UKUPNO	3	1	7	1	1	2	23

Tablica 21: Broj osoblja specijalnih knjižnica prema postignutom stručnom zvanju

Vrsta specijalne knjižnice	Pom. knjiž	Knjižničar	Dipl. knjiž	Viši knjiž.	Knjiž. savjetnik	Ukupno
Institutske	1	0	2	0	0	3
Muzejske	1	0	3	1	0	5
Arhivske	1	1	0	0	1	3
Bolničke	0	0	2	0	0	2
Ostale knjižnice	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	3	1	7	1	1	13

Tablica 22: Specijalne knjižnice prema broju zaposlenika

Broj zaposlenika u specijalnim knjižnicama	Institutske	Muzejske	Arhivske	Bolničke	Ostale knjižnice	% u strukturi
1 zaposlenik	0	7	2	0	0	56,25%
2 zaposlenika	2	2	1	1	1	43,75%
3 zaposlenika	0	0	0	0	0	0%
4 zaposlenika	0	0	0	0	0	0%
5 zaposlenika	0	0	0	0	0	0%
6-10 zaposlenika	0	0	0	0	0	0%
11 i više zaposlenika	0	0	0	0	0	0%
Ukupno	2	9	3	1	1	100%

Većina specijalnih knjižnica (njih 9/56,25%) ima jednu osobu s PRV, dok manji broj knjižnica (njih 7/43,755%) ima po jednu zaposlenu osobu s PRV.

Kod "neaktivnih" knjižnica nema zaposlenog stručnog osoblja, knjižničara koji bi stručno rukovao građom. Kustosi i ostali djelatnici muzeja kojima ti poslovi budu dodijeljeni nemaju dovoljno slobodnog vremena niti stručnih knjižničarskih znanja kako bi skrbrili o građi.

Potreba zapošljavanja stručnog knjižničnog osoblja se nameće u svim specijalnim knjižnicama koje čuvaju vrijednu knjižničnu građu te u onim knjižnicama u kojima radi stručno osoblje knjižnice uredno posluju.

<i>Pokazatelji</i>	<i>Najmanji</i>	<i>Najveći</i>
<i>Izvori, pristup i infrastruktura</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Postotak uspješnih međuknjižničnih posudbi	46%	100%
Prostor za korisnike po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	22	13333
Osoblje po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0,4	121,2
<i>Korištenje</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Posudbe po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	57,5
Broj preuzetih jedinica sadržaja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	1	18
Posjete knjižnici po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	145,5
Korisničko pohađanje knjižničnih događanja po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	3,118*
Broj korisničkih pohađanja edukacije po populaciji koju knjižnica treba uslužiti	0	0
Postotak dosegnute ciljane populacije	1%	418%
<i>Učinkovitost</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Trošak po aktivnom korisniku	6,63	13.912,51
<i>Mogućnosti i razvoj</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>	<i>Knjiž. Sveučilišta</i>
Broj sati pohađanja predavanja formalnog obrazovanja po članu knjižničnog osoblja	0	10
Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici	0,1%	5%

Neke knjižnice nisu ispunile potrebne podatke.

*Kod nekih knjižnica pokazatelji uspješnosti nisu točno izračunati. Npr. podaci kod knjižnice Muzeja triljskog kraja već treću godinu za redom su netočni. Pregledali smo više puta sve unesene podatke i nismo pronašli pogrešku.

4. Neaktivne knjižnice

Tablica 23: Neaktivne knjižnice

NEAKTIVNE KNJIŽNICE	Broj knjižnica	Ugasila se knjižnica	Knjižnična zbirka	Nema zaposlenog knjižničara	U Upisniku knjižnica DA/NE - broj		Drugi razlog zašto je knjižnica neaktivna za one za koje se može utvrditi
Institutske	1	-	-	-	-	1	- nedostatak stručnog osoblja
Bolničke	1	-	-	1	1	-	- nedostatak stručnog osoblja
Muzejske	15	0	2	13	1*	14	- grada za internu posudbu - uređivanje novih prostora - kustosi opterećeni primarnim poslom
Arhivske	1	0	0	1	0	1	-
Ostale specijalne knjižnice	2	0	0	2	0	2	-
Knjižnice visokih učilišta	2	1	0	1	0	2	-
Vjerske knjižnice	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	22	1	2	16	2	20	

Splitsko-dalmatinska županija:

- Knjižnica Arheološkog muzeja u Splitu
- Knjižnica Muzeja Starog grada
- Knjižnica Galerije Meštrović u Splitu
- Knjižnica Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša
- Knjižnica Gradskog muzeja Drniš
- Knjižnica Zavičajnog muzeja Drniš
- Knjižnica Zavičajnog muzeja Imotski
- Knjižnica Muzeja grada Trogira
- Knjižnica TV akademije (prijedlog za brisanje)

Zadarska županija:

- Knjižnica Konzervatorskog odjela MK u Zadru
- Knjižnica Stalne izložbe crkvene umjetnosti
- Knjižnica Narodnog muzeja Zadar

Šibensko-kninska županija:

- Knjižnica Opće bolnice Šibenik
- Knjižnica Državnog arhiva Šibenik
- Knjižnica Zavičajnog muzeja Benkovac
- Knjižnica Veleučilišta "Marko Marulić", Knin

Dubrovačko-neretvanska županija:

- Knjižnica Gradskog muzeja Korčula
- Knjižnica Pomorskog muzeja Orebić
- Knjižnica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik (brisanje ili proglašenje zbirkom)
- Knjižnica Muzeja i zbirka Baltazara Bogišića u Cavtatu
- Knjižnica Zavičajne zbirke Ploča

Knjižnica Galerije Meštrović u Splitu ima zbirku knjiga za interno korištenje i za sada nemaju namjeru zbirku inventarizirati i obraditi niti zaposliti dipl. knjižničara. Ne žele posuđivati građu vanjskim korisnicima.

Knjižnica Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša nema zaposlenu stručnu osobu.

Knjižnica TV akademije je predložena za brisanje, s obzirom da ustanova nije aktivna već dvije godine.

Knjižnica Konzervatorskog odjela MK u Zadru: voditelj Odjela pokušava stupiti u kontakt s kolegama s odjela Informacijskih znanosti u Zadru te se nada problem obrade riješiti kroz praksu studenata knjižničarstva u Zadru.

Knjižnica Opće bolničke knjižnice Šibenik nakon mirovine stručne osobe želi ukinuti knjižnicu, ali će se ipak pokušati pronaći rješenje njenog očuvanja.

Knjižnica Zavičajnog muzeja Benkovac: građa je u kutijama, zamolili su za pomoć i savjet, pokušali bi dogovoriti s Gradskom knjižnicom Benkovac o skrbi i obradi građe, ali ne bi selili građu iz svoje ustanove.

Knjižnica Veleučilišta "Marko Marulić" u Kninu: trenutno imaju ugovor s Gradskom knjižnicom u Kninu, ali namjera im je srediti prostore, popisati građu i zaposliti stručnu osobu.

Knjižnica Gradskog muzeja Korčula: građa je inventarizirana i upisana u Excel tablice, zamolili su za pomoć i savjet, pokušali bi zaposliti stručnu osobu na ugovor ili bi se kustosica koja je sada zadužena osposobila za unos građe.

Knjižnica pomorskog muzeja Orebić: posjeduje vrijednu građu starih knjiga, ponovno su se osnovali kao samostalna ustanova te uspješno rješavaju pitanje knjižnične građe. Pomoć i savjet bi im dobro došao.

Knjižnica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik: posjeduju samo zbirku literature (cca. 500 naslova) za internu upotrebu. Smatraju da nema potrebe biti u Sustavu. Predloženi su za brisanje.

Knjižnica zavičajne zbirke Ploča: zbirka se trenutno nalazi u Pučkom otvorenom učilištu u Pločama, a bit će preseljena u sređeni prostor Doma kulture Ploče.

Tri knjižnice su do sada imale status „aktivnih“ knjižnica, ali za ovu godinu nisu ispunile podatke. Obilaskom ovih triju knjižnica ustanovit će se zašto je do toga došlo.

Epidemiološka situacija u RH posljednjih mjeseci nije dozvoljavala terenski rad pa se pitanje sređivanja statusa nekih knjižnica kako je planirano neće riješiti u ovoj godini.

Voditeljica Matične službe za istraživanje i razvoj

Irena Urem, viša knjižničarka

Metodologiju za matičare pripremila:

Dr. sc. Aleksandra Pikić, knjižničarska savjetnica